

# REFERAT Børne- og Familieudvalget 2018-2021 d. 20-11-2017

**Mødedato** Mandag d. 20. november 2017 kl. 15:00

**Mødested** Mødelokale 2 – Esbjerg Rådhus

**Mødedeltagere** Diana Mose Olsen, Jesper Frost Rasmussen, Bente Bendix  
Jensen, Annemette Knudsen Andersen, Søren Heide Lambertsen, Erik  
Tiedgen, Lars Boel

## Indholdsfortegnelse

|                                                                      |   |
|----------------------------------------------------------------------|---|
| Orientering om reform vedrørende uddannelse og job til unge.....     | 3 |
| Etablering af § 17 stk 4 udvalg vedrørende kommunal ungeindsats..... | 5 |

# Punkt 1: Orientering om reform vedrørende uddannelse og job til unge

17/14431

## Indledning

Regeringen samt Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, SF og Radikale Venstre har den 13. oktober 2017 offentliggjort en aftale om bedre veje til uddannelse og job (aftalen er vedhæftet som bilag). Aftalen skal sikre, at alle unge gennemfører en uddannelse eller opnår varig beskæftigelse.

Aftalen får betydning for arbejdet under både Børn & Familieudvalget og Social & Arbejdsmarkedsudvalget, og forvaltningerne i Børn & Kultur og Borger & Arbejdsmarked ønsker derfor at give en samlet orientering om indholdet i reformen og betydningen heraf i Esbjerg Kommune.

## Sagsfremstilling

Aftalen om bedre veje til uddannelse og beskæftigelse indeholder følgende hovedelementer:

1. En ny uddannelsespolitisk målsætning.
2. En ny Forberedende Grunduddannelser, som erstatter de nuværende forberedende uddannelsesstilbud for unge, der ikke har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse eller er i beskæftigelse.
3. En sammenhængende kommunal ungeindsats, som giver kommunerne det fulde ansvar for at gøre unge parat til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

**Reformens målsætninger**, som Esbjerg kommune skal leve op til, er følgende:

- I 2030 skal mindst 90 pct. af de 25 årige have gennemført en ungdomsuddannelse.
- I 2030 skal andelen af unge op til 25 år, som ikke har tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet være halveret.
- Alle unge under 25 år, der hverken er i gang med eller har fuldført mindst en ungdomsuddannelse, har ret til at få en uddannelsesplan og skal gennem en opsøgende og opfølgende indsats tilbydes vejledning om mulighederne for at øge deres formelle kompetencer på kort eller længere sigt.

**Den nye Forberedende Grunduddannelse** erstatter Produktionsskoletilbud, kombineret ungdomsuddannelse og erhvervsgrunduddannelsen, som alle integreres i den nye uddannelse. Desuden integreres almen voksenuddannelse, ordblindeundervisning for voksne og forberedende voksenundervisning for de unge under 25 år. FGU er en toårig uddannelse med tre spor – en almen grunduddannelse, en produktionsgrunduddannelse og en erhvervsgrunduddannelse, og skal hovedsageligt forberede de unge til en erhvervsuddannelse, men skal også kvalificere til andre ungdomsuddannelser og sikre, at en mindre gruppe unge kvalificeres til at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.

Der etableres ca. 30 institutioner med hver en bestyrelse og en øverste leder, og i alt 90 skoler. Skolerne skal som udgangspunkt udbyde de tre linjer og fordeles over landet således, at hver institution får et geografisk dækningsområde bestående af et antal kommuner. Institutionerne bliver statsligt selvejende, men i bestyrelserne sidder kommunale repræsentanter fra det geografiske dækningsområde.

Parallelt med et forenklet forberedende uddannelsesstilbud stiller reformen krav til en **sammenhængende kommunal ungeindsats** for målgruppen for den Forberedende Grunduddannelse, der understøtter de unge, indtil de er forankret i uddannelse eller beskæftigelse. Kommunen får med den politiske aftale det fulde ansvar for, at gøre alle unge parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse og skal følge de unge, til de har gennemført en ungdomsuddannelse og/eller har opnået fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Dette stiller store krav til koordinering og sammenhæng i den samlede ungeindsats på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen, og kalder på et tæt samarbejde mellem Borger & Arbejdsmarkedsforvaltningen og Børn & Kulturforvaltningen.

Da det indledende reformudspil – 'Tro på dig selv' – blev offentliggjort i maj 2017 nedsatte direktørerne i Borger & Arbejdsmarked og Børn & Kultur en styregruppe og en projektgruppe, der skulle sikre implementering af den forestående reform.

I dette regi har været en række drøftelser vedrørende omfang og karakteristikker af målgruppen, lokale behov og udfordringer, samt eksisterende indsatser, samarbejder og overgange i de unges vej mod uddannelse og beskæftigelse.

Fokuspunkter har blandt andet handlet om tendenser i uddannelsesvalg, vejledningsindsatsen i grundskolen, kontinuitet og tryghed for den unge med henblik på at sikre fastholdelse i uddannelse, relevante og sammenhængende indsatser på tværs og opgør med silo tænkning, samt ikke mindst samarbejde med uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og civilsamfund.

Der arbejdes på en samlet kortlægning af målgruppen og området, som skal danne afsæt for det videre arbejde med en kommunal ungeindsats, og der samarbejdes i forvaltningerne videre omkring udviklingen af en tværgående kommunal ungeindsats for alle unge under 25 år, der er i risiko for ikke at gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse eller opnår varig beskæftigelse.

I tillæg til en målrettet indsats for de oplagte sårbare unge - de unge, der ikke vurderes som uddannelsesparate i grundskolen, arbejdes der med at gøre en ekstra indsats for at understøtte *alle* unge i at træffe det rigtige uddannelsesvalg for dem.

Dette skyldes, at et stigende antal unge vælger en gymnasial uddannelse, herunder også unge der i højere grad kunne profitere af et andet valg, f.eks. en erhvervsuddannelse. Men en gymnasial uddannelse er ikke det rette valg for alle. Nogle trives ikke i det gymnasiale system, andre gennemfører ikke, og atter andre anvender aldrig den gymnasiale uddannelse til at opnå erhvervskompetencer. Dette er u hensigtsmæssigt for de unge og for samfundet. Tal fra Undervisningsministeriet viser, at 50% af gymnasieelever, der har under karakteren 4 i dansk og matematik, ikke gennemfører gymnasiet. Tal fra Uddannelseshusets passer med en undersøgelse lavet af DJØF i 2015, der viser, at ca. 25% af de unge, der gennemfører en gymnasial uddannelse, aldrig tager en kort, mellemlang eller lang uddannelse efterfølgende. Pt. modtager 72 unge i Esbjerg med studentereksamen uddannelsesydselse og er tilknyttet Uddannelseshuset.

## **Lovgrundlag, planer mv.**

Lov om Folkeskolen

Lov om Social service

Lov om Aktiv beskæftigelse

## **Økonomi**

Økonomien omkring den nye reform er endnu ikke afklaret, og afventer den endelige lovgivning.

## **Kompetencer**

Direktionen > Børn & Familieudvalget og Social & Arbejdsmarkedsudvalget

## **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Børn & Familieudvalget og Social & Arbejdsmarkedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

## **Beslutning Børn & Familieudvalg den 20-11-2017**

Drøftet.

## **Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 20-11-2017**

Drøftet.

## **Bilag**

Aftale om bedre veje til uddannelse og job

## Punkt 2: Etablering af § 17 stk 4 udvalg vedrørende kommunal ungeindsats

17/14431

### Indledning

Børn & Kultur og Borger & Arbejdsmarked er i juni 2017 påbegyndt et fælles forberedende arbejde i forhold til den politiske aftale 'Bedre veje til uddannelse og job', som er offentliggjort den 13. oktober 2017. Aftalen skal sikre, at alle unge gennemfører en uddannelse eller opnår varig beskæftigelse.

Reformen kalder på et tæt samarbejde på tværs af forvaltninger. I det forberedende samarbejde om implementeringen i forvaltningerne er der gjort indledende tanker om at etablere et midlertidigt politisk udvalg efter § 17 stk. 4 i Styrelsesloven.

### Sagsfremstilling

Med aftalen om bedre veje til uddannelse og job gives *"kommunerne det fulde ansvar for at gøre alle unge parat til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse"*. Dette fordrer en samlet og koordineret ungeindsats på tværs af uddannelses- beskæftigelses og socialindsatsen i forvaltningerne Borger & Arbejdsmarked og Børn & Kultur.

En ungeindsats med én indgang, hvor den unge og den unges forældre møder kommunen som én samlet instans og ikke oplever at skulle koordinere sin egen sag og indsats. En ungeindsats, hvor den unge er i centrum, og hvor der via den koordinerede indsats på tværs af uddannelses-, beskæftigelses og socialindsatsen arbejdes med fælles mål og delmål. En ungeindsats hvor det sikres, at værdifuld viden ikke går tabt på tværs af forvaltningerne, og en ungeindsats der sikrer, at flere unge i Esbjerg kommune vælger den rigtige ungdomsuddannelse for dem og gennemfører den eller alternativt opnår fast tilknytning til arbejdsmarkedet (jf. Aftale om veje til uddannelse og job).

Borger & Arbejdsmarked og Børn & Kulturforvaltningen er påbegyndt samarbejdet om udviklingen af en sådan tværgående ungeindsats, og det er i den forbindelse drøftet, at det er vigtigt at sikre et stærkt politisk fundament for arbejdet.

På denne baggrund har forvaltningen overvejet muligheden for at etablere et midlertidigt politisk udvalg efter § 17 stk. 4. Byrådet har med den kommunale styrelseslovs § 17 stk. 4 mulighed for at nedsætte et midlertidigt udvalg til at varetage særlige opgaver. Et sådant udvalg har ikke beslutningskompetence, men kan stille forslag og rådgive de stående udvalg og Kommunalbestyrelsen.

Forslaget er indledningsvist drøftet med de to udvalgsformænd, og der er på den baggrund udarbejdet et foreløbigt kommissorium (Kommissoriet er vedlagt som bilag). Der skal arbejdes videre med et endeligt kommissorium efter konstitueringen af de nye udvalg efter kommunalvalget, hvor forslaget om et § 17 stk. 4 udvalg lægges op igen.

Formålet med et § 17 stk. 4 udvalg er at etablere en sammenhængende ungeindsats i et tværgående samarbejde internt og eksternt, der kan forplante sig hele vejen ud til de led, hvor de unge har deres hverdag. Udvalgets arbejde skal understøtte implementeringen af reftaften 'Bedre veje til uddannelse og job' og skal samtidig sikre, at unge træffer det rette uddannelsesvalg.

Målet er i sidste ende at sikre, at alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse og/eller opnår fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Udfordringerne med at få flere unge i uddannelse og beskæftigelse er komplekse, og ikke noget Esbjerg Kommune kan sikre alene. Der er brug for at tænke innovativt, tværfagligt og tværsektorielt. Udvalget bør derfor sammensættes bredt med deltagelse af udpegede Byrådsmedlemmer fra henholdsvis Børn & Familieudvalget og Social & Arbejdsmarkedsudvalget samt eksterne parter fra lokale uddannelsesinstitutioner, det lokale erhvervsliv og civilsamfundet.

Opgaverne for det midlertidige udvalg kan være, at

- Udarbejde politik for den tværgående ungeindsats, som opfylder målende for reformen 'Bedre veje til uddannelse og job' og sikrer, at alle unge understøttes i deres uddannelsesvej.

- Udarbejde en handleplan med konkrete mål, der udmønter politikken for den tværgående ungeindsats. I arbejdet med handleplanen inddrages de lokale interne og eksterne tilbud og ungdomsuddannelser.
- Sikre implementering af handleplanen med konkrete indsatser.

§ 17 stk. 4 udvalget er fra forvaltningen tænkt som et midlertidigt udvalg, der forventes færdig med opgaven i august 2020, når den tværgående kommunale ungeindsats er implementeret og klar til forankring.

En tidsplan for arbejdet kunne se ud på følgende måde:

| Tidsplan                   | Opgaver                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oktober 2017 – januar 2018 | Projektgruppens <b>kortlægning og undersøgelser</b> af målgruppen og eksisterende praksis i Esbjerg kommune                                                                                                                                                                                           |
| Oktober 2017- januar 2018  | <b>Indledende samarbejde med nabokommuner og relevante uddannelsesinstitutioner</b> vedrørende etablering af den Forberedende Grunduddannelse.                                                                                                                                                        |
| Forår 2018                 | <b>Nedsættelse og konstituering af § 17 stk. 4 udvalg</b>                                                                                                                                                                                                                                             |
| Marts - april 2018         | <b>Udarbejdelse af politik for tværgående ungeindsats.</b><br>Herunder fastsættelse af udvalgte temaer og fokusområder i politikken, fx uddannelsesparathed, sårbare overgange, fastholdelse og forpligtende samarbejde.                                                                              |
| April - juli 2018          | <b>Udarbejdelse af handleplan</b> med konkrete mål, der udmønter politikken for den tværgående ungeindsats. Herunder udpegning af fokusområder ift. at håndtere lokale behov og udfordringer.<br><br>Ansvars- og opgave fordeling, forslag til organisatorisk udmøntning af handleplanen samt økonomi |
| August 2018 - april 2019   | <b>Forberede implementering af handleplanen.</b> Herunder udvikling af nye og tilpasning af eksisterende konkrete indsatser, samt konkret organisering af den tværgående ungeindsats i praksis.                                                                                                       |
| April 2018 - juni 2019     | <b>Forberedelse af konkret udrulning</b> af den tværgående ungeindsats                                                                                                                                                                                                                                |
| August 2019 - august 2020  | <b>Udrulning med monitorering og evt. justering af implementering</b> af den tværgående kommunale ungeindsats.                                                                                                                                                                                        |
| August 2020                | <b>Forankring og drift af</b> den tværgående kommunale ungeindsats, og forventet nedlæggelse af § 17 stk.4 udvalget                                                                                                                                                                                   |

## Lovgrundlag, planer mv.

Styrelsesloven § 17 stk. 4

## Økonomi

Økonomien afventer og skal afklares nærmere i det endelige kommissorium, hvorefter det skal lægges op i Økonomiudvalget.

## Kompetencer

Direktionen > Børn & Familieudvalget og Social & Arbejdsmarkedsudvalget

## **Konsekvenser for andre udvalg**

§ 17 stk. 4 udvalget har ikke beslutningskompetence, men stiller forslag og rådgiver henholdsvis Børn & Familieudvalget og Social & Arbejdsmarkedsudvalget samt Byrådet.

§ 17 stk. 4 udvalget udarbejder indstillinger til godkendelse i de stående udvalg og Byrådet.

Der gives som minimum status til Børn & Familieudvalget og Social & Arbejdsmarkedsudvalget hvert halve år.

## **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Børn & Familieudvalget og Social & Arbejdsmarkedsudvalget godkender, at der arbejdes videre med et kommissorium for et § 17 stk. 4 udvalg, som kan lægges op til de to udvalg, når de er konstitueret efter kommunalvalget.

## **Beslutning Børn & Familieudvalg den 20-11-2017**

Etableringen af et §17 stk. 4 udvalg blev drøftet. Der var enighed om at fremsende forslag til Økonomiudvalget om etablering af et nyt §17 stk. 4 udvalg til ikrafttrædelse 1. januar 2018.

## **Beslutning Social & Arbejdsmarkedsudvalg den 20-11-2017**

Etableringen af et §17 stk. 4 udvalg blev drøftet. Der var enighed om at fremsende forslag til Økonomiudvalget om etablering af et nyt §17 stk. 4 udvalg til ikrafttrædelse 1. januar 2018.

## **Bilag**

Kommissorium § 17.stk 4 udvalg Tværgående kommunal ungeindsats